

史记

负荆请罪

完璧归赵 远交近攻

调虎离山 毛遂自荐

屈原不从浊流

小学生注音读本

中国古典史学名著

ZhongGuoGuDianShiXueMingZhu

史记 3

新蕾出版社

小学生注音读本·名著

【原著】司马迁

【改写】王文心

【插图】王天祥 王家平

朱 丽

新蕾出版社

策 划 / 纪秀荣
 邹 辉
责任编辑 / 邹 辉
特约编辑 / 杨仲贤
改 写 / 王文心
插 图 / 王天祥
 王家平
 朱 丽
封面、版式 / 王尔强

小学生注音读本·名著

史记 ③

*

新蕾出版社编辑、出版

(天津市张自忠路189号)

邮政编码 300020

天津新华印刷一厂印刷

新华书店天津发行所发行

开本 787×1092 毫米 1/32 印张 5.75

2001年7月第1版 2001年7月第1次印刷

ISBN 7-5307-2671-4

I·614(儿) 定 价:15.00 元

qián

前

yán

言

yóu sī mǎ qiānzhuàn xiě de shǐ jì shì zhōngguó lì shǐ shàng dì yī bù
由司马迁撰写的《史记》，是中国历史上第一部

jì zhuàn tǐ tōng shǐ qí zhōng jì zǎi le shàng qǐ chuánshuōzhōng de huáng dì xià
纪传体通史。其中记载了上起传说中的黄帝，下
zhì hàn wǔ dì nián jiān lì dài dì wáng shì jiā de shì xì hé guó jiǎ shèng shuāi cún wáng
至汉武帝年间历代帝王世家的世系和国家盛衰存亡
de fā zhǎn lì shǐ yǐ jí xià shāng zhōu chūn qiū zhàn guó shí qī de xǔ duō
的发展历史，以及夏、商、周、春秋、战国时期的许多
zhòng dà lì shǐ shì jiàn hé zhèng zhì jīng jì jūn shì wén huà gè gè lǐng yù jí shè
重大历史事件和政治、经济、军事、文化各个领域及社
huì gè jiē céng zhōng de zhòng yào rén wù shū zhōng jì zǎi de xǔ duō shēng dòng zhēn
会各阶层中的重要人物。书中记载的许多生动真
shí chōng mǎn zhē lǐ de gù shì zhǎn shì chū zhōngguó lì shǐ de fēng fù duō cǎi hé
实、充满哲理的故事，展示出中国历史的丰富多彩和
céng chū bù qióng de cōng huì rén wù xiāng xìn hái zǐ men dú hòu yí dìng huì shòu yì fēi
层出不穷的聪慧人物，相信孩子们读后一定会受益匪
qiǎn
浅。

目 Mu录 Lu

【史记】

1

001	魏惠王错失良才	WeiHuiWangCuoShiLiangCai
005	卫鞅四见秦孝公	WeiYangSiJianQinXiaoGong
008	立木取信	LiMuQuXin
011	太子师受罚	TaiZiShiShouFa
015	商鞅之死	ShangYangZhiSi
019	苏秦合纵抗秦	SuQinHeZongKangQin
024	张仪无端受冤	ZhangYiWuDuanShouYuan
027	楚怀王贪利失地	ChuHuaiWangTanLiShiDi
030	陈轸巧言退兵	ChenZhenQiaoYanTuiBing
034	秦惠王坐山观虎斗	QinHuiWangZuoShanGuanHuDou
037	韩王不纳妙计	HanWangBuNaMiaoJi
042	怀王武关遭劫	HuaiWangWuGuanZaoJie
046	屈原不从浊流	QuYuanBuCongZhuoLiu

050	赵雍胡服骑射	ZhaoYongHuFuQiShe
054	赵主父微服入秦	ZhaoZhuFuWeiFuRuQin
057	孟尝君少年有为	MengChangJunShaoNianYouWei
060	纳贤士热情待客	NaXianShiReQingDaiKe
064	泥人和木人的对话	NiRenHeMuRenDeDuiHua
067	狐裘救命	HuQiuJiuMing
071	鸡鸣逃生	JiMingTaoSheng
074	冯驩弹剑	FengHuanTanJian
078	薛邑毁契	XueYiHuiQi
082	巧计复位	QiaoJiFuWei
086	燕昭王求贤	YanZhaoWangQiuXian
090	乐毅伐齐	YueYiFaQi
094	骑劫中计	QiJieZhongJi
098	田单大摆火牛阵	TianDanDaBaiHuoNiuZhen
102	缪贤力荐蔺相如	MiaoXianLiJianLinXiangRu
106	舍身保玉璧	SheShenBaoYuBi

110	完璧归赵	WanBiGuiZhao
114	渑池抗暴	MianChiKangBao
118	负荆请罪	FuJingQingZui
122	赵奢秉公执法	ZhaoSheBingGongZhiFa
125	智夺阊与	ZhiDuoEYu
129	触龙说赵太后	ChuLongShuiZhaoTaiHou
133	范雎死里逃生	FanJuSiLiTaoSheng
136	远交近攻	YuanJiaoJinGong
141	须贾谢罪	XuJiaXieZui
145	魏齐之死	WeiQiZhiSi
150	春申君相楚	ChunShenJunXiangChu
154	调虎离山	DiaoHuLiShan
158	赵括兵败	ZhaoKuoBingBai
162	毛遂自荐	MaoSuiZiJian
166	挟楚为盟	XieChuWeiMeng
170	窃符救赵	QieFuJiuZhao
174	信陵君回国	XinLingJunHuiGuo

魏惠王错失良才

Wei

Hui

Wang

Cuo

Shi

Liang

Cai

wénmíng yú shì de shāngyǎng shì wèi guó guó jūn de hòu dài

闻名于世的商鞅,是卫国国君的后代,

xìng gōng sūn suǒ yǐ yòu jiào wèi yǎng hé gōng sūn yǎng tā nián qīng

姓公孙,所以又叫卫鞅和公孙鞅。他年轻

shí zài wèi guó chéngxiāng gōng sūn cuó jiā zuò mén kè gōng sūn cuó fā

时在魏国丞相公孙痤家做门客。公孙痤发

xiàn tā shì gè hěn yǒu cái néng de rén zhǔn bèi xiàng wèi huì wáng tuī

现他是个很有才能的人,准备向魏惠王推

jiàn bù qiǎo gōng sūn cuó tū rán dé le zhòng bìng wò chuáng bù

荐。不巧,公孙痤突然得了重病,卧床不

qǐ wèi huì wáng zhī dào gōng sūn cuó bìng le tè yì dēng mén kàn

起。魏惠王知道公孙痤病了,特意登门看

wàng

望。

wèi huì wáng kàn jiàn gōng sūn cuó bìng de bù qīng dān xīn de
 魏惠王看见公孙痤病得不轻，担心地
 wèn rú guǒ nǐ yī xià zǐ hǎo bù qǐ lái ràng shéi lái chǔ lǐ
 问：“如果你一下子好不起来，让谁来处理
 guó jiā dà shì ne gōng sūn cuó xiàng wèi huì wáng tuī jiàn wèi yǎng
 国家大事呢？”公孙痤向魏惠王推荐卫鞅，
 shuō wèi yǎng nián qīng yǒu wéi shì gè nán dé de rén cái dài wáng
 说：“卫鞅年轻有为，是个难得的人才，大王
 kě yǐ bǎ guó jiā dà shì tuō fù gěi tā
 可以把国家大事托付给他。”

kě shì wèi huì wáng duì wèi yāng bù liǎo jiě méi yǒu lì kè
可是，魏惠王对卫鞅不了解，没有立刻

dǎ yīng gōng sūn cuó yòu shuō rú guǒ dài wáng bù zhǔn bèi yòng
答应。公孙痤又说：“如果大王不准备用
tā jiù shā le tā qiān wàn bù néng ràng tā dào qí tā guó jiā
他，就杀了他，千万不能让他到其他国家
qù
去。”

wèi huì wáng lí kāi hòu gōng sūn cuó yòu pài rén jiào lái wèi
魏惠王离开后，公孙痤又派人叫来卫
yāng bǎ zì jǐ duì wèi huì wáng shuō de huà gào su le tā gōng
鞅，把自己对魏惠王说的话告诉了他。公
sūn cuó shuō wǒ shēn wéi rén chén shǒu xiān bì xǔ zhōng yú guó jūn
孙痤说：“我身为人臣，首先必须忠于国君，
suǒ yǐ wǒ duì wèi wáng shuō le nà fān huà zuò wéi nǐ de shàng sī
所以我对魏王说了那番话；作为你的上司，
wǒ yě yīng gāi guān zhào xià shǔ suǒ yǐ wǒ quàn nǐ gǎn kuài lí kāi
我也应该关照下属，所以我劝你赶快离开
wèi guó táo mìng qù ba
魏国，逃命去吧！”

wèi yāng xiǎng le yí xià píng jìng de shuō qǐng bù yào wéi
卫鞅想了一下，平静地说：“请不要为
wǒ dān xīn dài wáng jì rán bù jiē shòu nín de jiàn yì zhòng yòng
我担心。大王既然不接受您的建议重用
wǒ yě bù huì jiē shòu nín de yì jiàn lái shā wǒ suǒ yǐ wǒ yòng
我，也不会接受您的意见来杀我，所以我用
bú zháo táo pǎo
不着逃跑。”

zhèng rú

正如

wèi yǎng suǒ liào

卫鞅所料，

wèi huì wáng méi

魏惠王没

yǒu cǎi nà gōng

有采纳公

sūn cuó de yì

孙痤的意

jiàn tā rèn

见。他认

wéi gōng sūn cuó

为公孙痤

yī dīng shì bìng

一定是病

de hú tu le

得糊涂了，

cái huì xiān xiàng

才会先向

zì jǐ tuī jiàn wèi yǎng hòu lái yòu yào zì jǐ shā le wèi yǎng
自己推荐卫鞅，后来又要自己杀了卫鞅。

jié guǒ tā jì bù zhòng yòng wèi yǎng yě méi yǒu pài rén zhuī shā wèi
结果他既不重用卫鞅，也没有派人追杀卫

yǎng jiù zhè yàng cuò shī le yī gè rén cái
鞅，就这样错失了一个人才。

卫鞅四见秦孝公

Wei
Yang
Si
Jian
Qin
Xiao
Gong

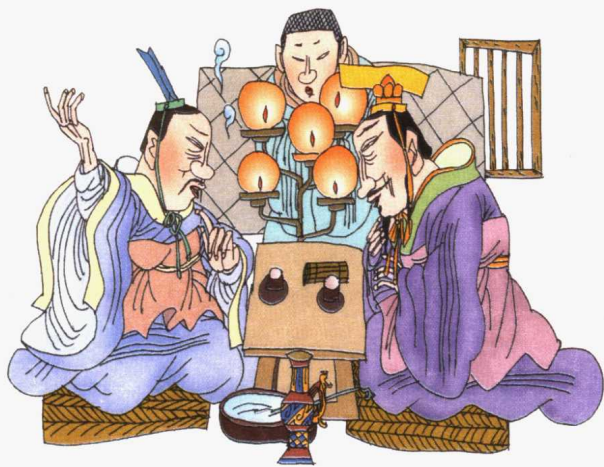
wèi yāng zài wèi guó dé bù dào zhòng yòng nán yǐ shī zhǎn zì
卫鞅在魏国得不到重用，难以施展自
jǐ de cái néng zhè shí tā tīng shuō qín guó xīn jì wèi de qín
己的才能。这时，他听说秦国新即位的秦
xiào gōng xià le qiú xián lìng bù lùn shì qín guó rén hái shì qí tā
孝公下了求贤令，不论是秦国人，还是其他
guó jiā de rén zhǐ yào yǒu bàn fǎ ràng qín guó qiáng dà qǐ lái jiù
国家的人，只要有办法让秦国强大起来，就
fēng tā zuò guān yú shì wèi yāng jiù lái dào qín guó qiú jiàn qín
封他做官。于是，卫鞅就来到秦国，求见秦
xiào gōng
孝公。

wèi yāng dì yī cì rù gōng duì qín xiào gōng jiǎng le xǔ duō
卫鞅第一次入宫，对秦孝公讲了许多

wéi dì de dào lǐ qín xiào gōng jué de tā shì gè kuā kuā qí tán
为帝的道理。秦孝公觉得他是个夸夸其谈
de rén yī biān tīng yī biān dǎ kē shuì
的人，一边听，一边打瞌睡。

wèi yāng dì èr cì rù gōng duì qín xiào gōng jiǎng le xǔ duō
卫鞅第二次入宫，对秦孝公讲了许多

wéi wáng de dào lǐ qín xiào gōng jué de cǎi yòng wáng dào zhì guó de
为王的道理。秦孝公觉得采用王道治国的
fāng fǎ jiàn lì rú xià shāng zhōu nà yàng de shèng shì xū yào
方法，建立如夏、商、周那样的盛世，需要
jǐ shí nián shèn zhì shàng bǎi nián de shí jiān lí zì jǐ shí zài tài
几十年甚至上百年的时间，离自己实在太
yáo yuǎn le suǒ yǐ yě méi yǒu hěn dà de xìng qù
遥远了，所以也没有很大的兴趣。

wèi
卫

yāng dì sān
鞅 第三

cì rù gōng
次入宫，

duì qín xiào
对秦孝

gōng jiǎng le
公讲了

xǔ duō chēng
许多称

bà de dào lǐ qín xiào gōng kāi shǐ duì tā yǒu le hǎo gǎn kě
霸的道理。秦孝公开始对他有了好感，可

shì réng rán méi yǒu zhòng yòng tā de biǎo shì wèi yāng kàn chū qín xiào
是仍然没有重用他的表示。卫鞅看出秦孝
gōng yǐ jīng dòng xīn le yú shì qǐng qiú qín xiào gōng zài cì zhào jiàn
公已经动心了,于是请求秦孝公再次召见
tā
他。

wèi yāng dì sì cì rù gōng duì qín xiào gōng jiǎng le xǔ duō
卫鞅第四次入宫,对秦孝公讲了许多
fù guó qiáng bīng de dào lǐ qín xiào gōng tīng de rù le shén bù
富国强兵的道理。秦孝公听得入了神,不
zhī bù jué de hé wèi yāng yuè zuò yuè jìn tán de fēi cháng tóu jī
知不觉地和卫鞅越坐越近,谈得非常投机。
qín xiào gōng hé wèi yāng yī lián tán le jǐ tiān yī diǎnr yě bù
秦孝公和卫鞅一连谈了几天,一点儿也不
jué de pí láo wèi yāng zhǔ zhāng bì xū jìn xíng gǎi gé fā zhǎn
觉得疲劳。卫鞅主张必须进行改革,发展
nóng yè gǔ lì jiāng shì yǒu jiǎng yǒu fá guó jiā cái néng fù qiáng
农业,鼓励将士,有奖有罚,国家才能富强,
cháo tíng cái néng yǒu wēi xìn
朝廷才能有威信。

qín xiào gōng hěn zàn tóng wèi yāng de yì jiàn kě shì qín guó
秦孝公很赞同卫鞅的意见,可是秦国
de yī xiē guì zú hé dà chén què fǎn duì jìn xíng gǎi gé qín xiào
的一些贵族和大臣却反对进行改革。秦孝
gōng dān xīn fǎn duì de rén tài duō huì dòng yáo zì jǐ de dì wèi
公担心反对的人太多,会动摇自己的地位,
zhǐ hǎo zàn shí bù tí gǎi gé de shì
只好暂时不提改革的事。

立木取信

Li
Mu
Qu
Xin

jǐ nián hòu qín xiào gōng de dì wèi wěn gù le jué dìng zài
 几年后，秦孝公的地位稳固了，决定在
 guó nèi jìn xíng gǎi gé tā bài wèi yāng wéi zuǒ shù zhǎng ràng tā
 国内进行改革。他拜卫鞅为左庶长，让他
 zhì dìng zhì lǐ guó jiā de xīn fǎ wèi yāng qǐ cǎo le yī bù gǎi
 制定治理国家的新法。卫鞅起草了一部改
 gé de fǎ lìng xīn fǎ de zhǔ yào nèi róng yǒu jiàn lì yán mì
 革的法令。新法的主要内容有：建立严密
 de hù jī zhì dù zhòng shì nóng yè shēng chǎn qiáng diào jiǎng fá fēn
 的户籍制度；重视农业生产；强调奖罚分
 míng lì gōng de shì bīng kě yǐ shòu shǎng shēng guān wú gōng de jiāng
 明，立功的士兵可以受赏升官，无功的将
 jūn yě yào chè zhí wéi mín kě shì zěn yàng cái néng shǐ quán guó
 军也要撤职为民。可是，怎样才能使全国

bǎi xìng xiāng xīn xīn fǎ shǐ gǎi gé shùn lì tuī xíng ne wèi yāng

百姓相信新法，使改革顺利推行呢？卫鞅

xiǎng le yī gè bàn fǎ

想了一个办法。

yī tiān wèi yāng ràng rén zài qín guó guó dū de nán mén shù

一天，卫鞅让人在秦国国都的南门竖

le yī gēn cháng mù tóu bìng chuán xià mìng lìng shéi néng bǎ zhè gēn

mù tóu káng dào běi mén qù jiù shǎng huáng jīn shí liǎng

木头扛到北门去，就赏黄金十两。

bù yī huìr nán mén kǒu wéi le hěn duō rén dà jiā

不一会儿，南门口围了很多。大家

yì lùn fēn fēn kě jiù shì méi yǒu yī gè rén xiāng xìn zhè huì shì

zhēn de yīn wèi zhè tài róng yì le nǎ lǐ huì yǒu zhè me qīng

真的。因为这太容易了，哪里会有这么轻

sōng kě dé de hǎo shì ne

松可得的好事呢？

wèi yāng jiàn kàn de rén duō kě méi yǒu yī gè gǎn zuò de

卫鞅见看的人多，可没有一个敢做的，

zhī dào lǎo bǎi xìng hái bù xiāng xìn zì jǐ de mìng lìng yú shì yòu

chuán xià mìng lìng shéi néng bǎ zhè gēn mù tóu káng dào běi mén qù jiù

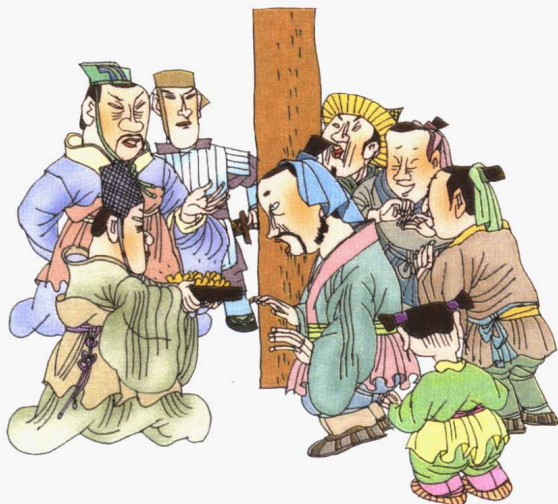
传下命令：谁能把这根木头扛到北门去，就

shǎng huáng jīn wǔ shí liǎng zhè shí yǒu yī gè dà hàn cóng rén qún

赏黄金五十两。这时，有一个大汉从人群

lǐ pǎo chū lái dà shēng shuō wǒ lái shuō zhe káng qǐ mù tóu

里跑出来，大声说：“我来！”说着，扛起木头

jiù zǒu kàn rè nao de rén yě gēn zhe tā yī qǐ zǒu dào běi
就走。看热闹的人也跟着他一起走到北
mén
门。

wèi yāng lì kè pài rén shǎng gěi nà ge dà hàn wǔ shí liǎng
卫鞅立刻派人赏给那个大汉五十两

huáng jīn kàn rè nao de rén dōu bèi jīng dāi le zhè jiàn shì hěn
黄金,看热闹的人都被惊呆了。这件事很
kuài zài qín guó chuán kāi le bìng zài quán guó gè dì yīn qǐ le hěn
快在秦国传开了,并在全国各地引起了很
dà de hōng dòng dà jiā cóng cǐ xiāng xìn zuǒ shǔ zhǎng shì gè shuō
大的轰动。大家从此相信,左庶长是个说
yī bù èr de rén wèi yāng qǔ dé le lǎo bǎi xìng de xìn rèn
一不二的人。卫鞅取得了老百姓的信任
hòu jiù gōng bù le xīn fǎ
后,就公布了新法。